

Πώς η ψηφιακή αναπαράσταση των έργων διασώζει και διαδίδει τον κυπριακό πολιτισμό Το στοίχημα της ψηφιοποίησης

Από τα αρχαία κοσμήματα έως τα ψηφιδωτά της Κανακαριάς κι από το αρχείο της ΕΟΚΑ έως τον κυπριακό Τύπο του 1900, ο κυπριακός πολιτισμός αποκτά ψηφιακή μορφή

Οταν τον περασμένο Νοέμβριο η πολυαναμενόμενη ευρωπαϊκή ψηφιακή βιβλιοθήκη Europeana έκανε το ντεμπούτο της καταρρέοντας μέσα σε λίγα λεπτά, υπό το βάρος των εκατομμυρίων επισκέψεων στον κόμβο της (www.europeana.eu), η συγκυρία ήταν μάλλον ευνοϊκή για την Κύπρο, αφού η εθνική μας συμμετοχή περιοριζόταν τότε σε μόλις 43 εικόνες, χάρτες ή βίντεο που είχαν παραχωρηθεί από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών και το Τμήμα Αρχαιοτήτων.

Της **Χρύστας Ντζάνη**

Αυτή η αρχική ελλιπέστατη συμμετοχή μας ήρθε να αναδείξει την έλλειψη ενδιαφέροντος σε μια σύγχρονη εφαρμογή στον τομέα της πολιτιστικής αρχειοθέτησης, η οποία μπορεί να εξελιχθεί σε έναν ιδανικό σύμμαχο για τη διάσωση και διάδοση του μακροβιέστατου κυπριακού πολιτισμού. Ιδανικό παράδειγμα, η προχθεσινή παρουσίαση της συνεργασίας ανάμεσα

στο Βυζαντινό Μουσείο από τη μια και το Ινστιτούτο Κύπρου με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο της Αθήνας από την άλλη. Μέσα από τη συνεργασία, το Μουσείο παραχωρεί τα εκθέματά του προς ψηφιοποίηση στο Ινστιτούτο Κύπρου, το οποίο έχει αναλάβει τον συντονισμό και τη διαχείριση της κυπριακής συμμετοχής στην Europeana. Η δε ψηφιοποίηση των έργων θα γίνει με τη βοήθεια του Εργαστηρίου Φωτογραμμετρίας του ΕΜΠ, το οποίο έχει εδώ και αρκετά χρόνια αναπτύξει μια σημαντική τεχνολογία στον τομέα της ψηφιοποίησης έργων τέχνης.

Το στοίχημα των επαναπατρισθέντων

Οι καθηγητές του ΕΜΠ βρέθηκαν τις προηγούμενες μέρες στην Κύπρο προκειμένου να δοκιμάσουν πιλοτικά μια νέα εφαρμογή, με την οποία θα δίνεται η δυνατότητα να αναπαριστούν ψηφιακά τριδιάστατα έργα, όπως αρχαία ευρήματα ή ψηφιδωτά. Τα τελευταία αποτελούν το νέο μεγάλο στοίχημα τόσο για τους ερευνητές του Ινστιτούτου Κύπρου, όσο και για το Βυζαντινό Μουσείο, οι οποίοι στοχεύουν στην προώθηση του μείζονος ζητήματος της σύλληψης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα, μέσα και από την πλατφόρμα της Europeana. Έτσι, από τους ειδικούς τριδιάστατους σαρωτές του Εργαστηρίου του ΕΜΠ περνούν τώρα τα επαναπατρισθέντα ψηφιδωτά της Παναγίας Κανακαριάς, οι τοιχογραφίες του Αντιφωνήτη και οι εικόνες από την Παναγία Τοχίου και το Μέγλα Πάις, προκειμένου να αποδοθούν απλά

Η ψηφιοποίηση των επαναπατρισθέντων ψηφιδωτών της Κανακαριάς αποτελεί ένα στοίχημα για τους ερευνητές, καθώς η ενταξη τους στη Europeana θα συμβάλει στην γνωστοποίηση του ζήτηματος της καταστροφής της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

σε ψηφιακή μορφή. Με τον τρόπο αυτό, όχι μόνο θα διασωθεί η εικόνα τους, ανεξάρτητα από τη φυσική τους φθορά, αλλά θα γίνει γνωστή και η ιστορία της κλοπής και μεταώληθής τους από Τούρκους αρχαιοκάπηλους, με στόχο να εντοπισθούν και άλλα σημαντικά κομμάτια που αγνοούνται από το 1974.

ΕΟΚΑ, Τύπος και ΡΙΚ

Υπό την ομπρέλα του Ινστιτούτου Κύπρου, το οποίο έχει αναλάβει από τον περασμένο Ιανουάριο να συντονίσει την κυπριακή συμμετοχή και να διαχειρίζεται το κοινοτικό κονδύλι του 1 εκ. ευρώ που προσφέρεται προς αυτό τον σκοπό, συστάθηκαν τρεις επιτροπές, προκειμένου να εντατικοποιηθεί η ψηφιοποίηση των κυπριακών έρ-

γων που θα δοθούν στην Europeana. Οι επιτροπές επέλεξαν ήδη τα πρώτα χίλια έργα ως αντιπροσωπευτικά του κυπριακού πολιτισμού. Φορείς, όπως το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, το ΡΙΚ, η Εκκλησία Κύπρου, το Τμήμα Αρχαιοτήτων, το Πανεπιστήμιο Κύπρου κ.ά. έχουν ήδη αρχίσει να ψηφιοποιούν το ιστορικό τους υλικό (φωτογραφίες, χάρτες, βιβλία, ταινίες, ηχητικά αποσπάσματα, εδώλια κτλ), με εντυπωσιακή σε κάποιες περιπτώσεις αποτελεσματικότητα.

Στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου, για παράδειγμα, η οποία έχει ολοκληρώσει την ψηφιοποίηση του ιστορικού αρχείου της ΕΟΚΑ 1955-'59, έφτασε πριν από μερικές εβδομάδες ένα πακέτο, το οποίο περιείχε σημαντικά κειμή-

λια από τον καιρό της ΕΟΚΑ, όπως πανό, φυλλάδια, αλλά και βρετανικές στρατιωτικές οδηγίες. Αποστολέας ήταν μια ηλικιωμένη Ιρλανδέζα η οποία, όταν βρήκε τα αντικείμενα στο σπίτι ενός θανάτου γηραιού Βρετανού, αναζήτησε στο διαδίκτυο ποιος πιθανόν να ενδιαφερόταν για τη διαφύλαξη του υλικού κι εντόπισε έτσι το έργο ψηφιοποίησης που πραγματοποιεί η Βιβλιοθήκη. Αντίστοιχα, στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών έχουν ψηφιοποιηθεί τα τελευταία χρόνια περισσότερες από 40.000 σελίδες δώδεκα κυπριακών εφημερίδων, δίνοντας στους ερευνητές τη δυνατότητα να αναζητούν οποιαδήποτε έννοια ή γεγονός έχει καταγραφεί στα περιεχόμενά τους.

Πολύ ακριβές οι κλήσεις μεταξύ των δύο δικτύων κινητής

Πήρα προχθές τον αναλυτικό λογαριασμό του κινητού μου τηλεφώνου της **cyta**. Το διεκρινίζω γιατί έχω δύο κινητά, το δεύτερο της **MTN**, όχι για να κάνω show, αλλά για έναν απλό λόγο: τη σύγκριση των υπηρεσιών που προσφέρουν οι δύο παροχείς. Σύμφωνα λοιπόν με τον αναλυτικό μου λογαριασμό, έκανα προς κινητά τηλέφωνα με σύνδεση **cyta** κλήσεις για 4 ώρες και 17 λεπτά, δηλαδή 257 λεπτά, κάτι το οποίο κοστολογήθηκε στα 12,40 ευρώ. Οι κλήσεις που έκανα προς κινητά τηλέφωνα εναλλακτικών παροχών, δηλαδή σε συνδρομητές της **MTN**, ήταν 74 λεπτά και πλη-

Της **Μίρας Λιτσάνδρου**

ρωσα 4,80 ευρώ. Χρεώθηκα δηλαδή για τηλεφώνημα ενός λεπτού στη **cyta** σχεδόν πέντε σεντ και για ένα τηλεφώνημα προς την **MTN** προς εξήμισι σεντ. Στην ίδια τιμή περίπου με χρεώνεται και η **MTN** για τις κλήσεις μου προς συνδρομητές της **cyta**. Συγκεκριμένα η **MTN** χρεώνει 6,3 σεντ για τις ώρες αιχμής και 3,9 σεντ στις ώρες μη αιχμής! Μία διαφορά (προς τα κάτω) της τάξεως των 2 σεντ εάν οι κλήσεις μου γίνονται μεταξύ 10 το βράδυ και 7 το πρωί. Σίγουρα η **MTN** δεν χάνει απ' αυτή τη διαφορά. Ούτε κι από τα τηλεφώνημά που γίνονται στο πλαίσιο των πακέτων που προσφέρει ανάλογα με τα λεπτά, αφού η τιμή εκεί είναι ενοποιημένη, σε όποιο δίκτυο κι αν καλέι κανείς, είτε στο οικείο δίκτυο της **MTN** είτε στη **cyta**, όπου τα τέλη είναι χαμηλότερα κι από εκείνα της **cyta** και κυμαίνονται από 3,6 σεντ έως 5,7 σεντ (όχι πως η **cyta** εάν μπορούσε δεν θα

έβαζε κι αυτή εξίσου χαμηλότερα τέλη). Διαπιστώνεται πως τα τέλη για τα τηλεφώνημά που διεξάγονται από το ένα δίκτυο στο άλλο έχουν αρκετά ψηφιδωτή τιμή απ' ό,τι οι κλήσεις προς το οικείο δίκτυο και θα πρέπει οι εταιρείες να καθίσουν να τα βρουν μεταξύ τους. Μπορεί ο Κύπριος καταναλωτής τους. Μπορεί ο Κύπριος καταναλωτής τους πιο φθηνούς λογαριασμούς κινητής τηλεφωνίας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (κι ακριβόπληρωτους άλλες όπως οι ευρυζωνικές), αλλά αυτό δεν σημαίνει πως πρέπει να μας υπερχρεώνουν κάποιες υπηρεσίες. Άλλωστε τα τέλη κινητής τηλεφωνίας και των δύο φορέων έχουν εφαρμοστεί εδώ και τέσσερα με πέντε χρόνια, όταν η διείσδυση ήταν πολύ χαμηλότερη απ' ό,τι είναι σήμερα που έχει φτάσει το 128%. Η **MTN** υιοθέτησε τα τέλη της όταν ακόμη δεν είχε συνδρομητές και σήμερα έχει ένα

μέριδο της τάξης του 20%, όπως η ίδια υποστηρίζει. Ταυτόχρονα, είναι καιρός οι συναρμόδιες αρχές, Επίτροπος Ρύθμισης Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Διευθυντής Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών, να προχωρήσουν στην αδειοδότηση της τρίτης άδειας κινητής τηλεφωνίας, κάτι που θα δώσει περαιτέρω ώθηση στον ανταγωνισμό. Φαίνεται πως το έχει ανάγκη η αγορά. Όσον αφορά στην **MTN**, ο Νίκος Σιακόλας, ο οποίος πλέον είναι βασικός μέτοχος στην εταιρεία, το είπε και το έκανε ως προς το μέγεθμα της εταιρείας. Τον Οκτώβριο του 2008, ανακοινώντας την κοινοπραξία της **MTN** και του ομίλου του, είχε τονίσει πως θα δώσει έμπρακτο υποστήριξη στην εταιρεία κινητής, μέσα από την προώθηση των υπηρεσιών της στις εταιρείες του ομίλου του. Τους τελευταίους μήνες το

δίκτυο της **MTN** παρουσιάζει τεχνικά προβλήματα. Δεν είναι μία φορά που προσπαθήσαμε να καλέσουμε με κάρτα **MTN**, αλλά όλες οι γραμμές του δικτύου ήταν κατελιημένες. Επίσης σε αρκετά σημεία -κι εντός πόλεως- δεν υπάρχει καλή λήψη. Φυσικά, για να πούμε και το στραβό το δίκαιο, πως να βάλουν νέες κεραιές όταν φωνάζουν οι καταναλωτές και διαμαρτύρονται από την ύπαρξή τους φοβούμενοι προβλήματα υγείας. Υπάρχει όμως και η άλλη όψη, η οποία πρέπει να καταγραφεί. Εάν θέλυσε κινητή τηλεφωνία θα πρέπει να αποδεχτούμε το γεγονός ότι θα υπάρχουν και κεραιές. Μάλιστα, σύμφωνα με τις επιστημονικές μετρήσεις, ένα κινητό τηλέφωνο που «προσπαθεί» με κόπο να έχει καλή λήψη, εκπέμπει περισσότερο ακτινοβολία στο κεφάλι μας απ' την κεραιά που βρίσκεται δίπλα από το σπίτι μας. Κι εμείς οι καταναλωτές αποφασίζουμε τι θέλουμε.